

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

II. An commune sit hæreticis odium Sacrarum Traditionum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Pannonius, Athanasius, Chryf. Hier. Ambros. &c.

2. Pariter idem Erasmus in 1. Ioan. ca. ult. illa verba; *Tres sunt, qui testimonium dant.* &c. ait in dubio fuisse olim; esseque oportere pertendit.

AT S. Patres eadem Canonica agnoscunt, ac venerantur.

VIII. HÆRESIARCH. Marcion sub annum 146. teste Hieron. *prafat ad Titum*; & Arius, teste Theodoro in *praf. ad Hebr.* Epistolam ad Hebræos neque Pauli esse; neque Sacram fingebant.

LUTHERANI similiter. Vide in nostro *Luthero-cal. p. 1. q. 1. §. 2.*

CALVINISTÆ verò esse quidem Apostolicam perpendunt; *Eccius tamen sit, addubitant.* Ita Cal. Infit. impress. anno 1554. c. 8. §. 216. & c. 10. §. 83. Ministri in Cōfessione oblata Pissiaci art. 3.

PAPISTA. Reclamat & condemnat istud omnis retrò veneranda Antiquitas Christiana, apud *Bell. l. 1. de Verbo Dei c. 17.*

IV. HÆRESIARCH. Pelagius sub annum 410. Manichæi, similesque hæretici, (queritur S. Hieron. *l. contra Pelag.*) ut fauorem sibi plebis conciliarent, scientiam Legis ac Scripturæ quibusuis, adeoque ipsi etiam mulierculis tribuerunt.

LUTHERO-CALVINISTÆ iubent et quoscunque scrutari, & iudicare Scripturas.

PAPISTA. Istud explicari tractavi, & refutavi in meo *Luthero-cal. p. 1. q. 4.*

2. Et verò S. Patres docent, non aliunde tot hæreses ac schismata esse profeminata; quam quod Scriptura quibusuis esset prostituta, ut legerent, iudicarent, & ad sua quisque commenta accommodaret. CONTRA Iacob. 3. *Nolite plures Magistri fieri. &c.*

QVÆSTIO II.

An commune sit hæreticis odium S. Traditionum?

HÆRESIARCH. Ex horum, Traditiones reiciuentium, consensu pertinace, omnibus retrò sacculis, docemus Orthodoxi eas minime repudiandas

esse; Sed iuxta omnium S. Patrum consensum, custodiendas. Ecce aliquam tibi Inductionem.

1. *Valentiniani sub annum 146. & Marcionista sunt aspernati Traditiones, teste Irenæo l. 3. c. 2. Tertull. l. de prescript.*

2. *Donatista sub annum 306. è folis Scripturis pugnabant; S. Aug. l. de Vanitate Eccl. c. 19. &c. per Traditiones obfisteat.*

3. *Ariani sub annum 317. nil, nisi scriptum, audiebant; omne Traditum respuentes: teste Hilario l. contra Constantium, Epiph. hæresi 69. 73.*

4. *Ariani sub annum 357. idem, ait Epiph. hæresi 73.*

5. *De Eunomianis sub annum 360. idem. Basilii. l. de Sp. Sancto. c. 27.*

6. *De Nestorio, Eurycheto, Dioscoro. &c. Basilii. Cyr. in Synodo VII. act. 1.*

7. *De Apostolicis idem, S. Bern. hom. 66. in Cant. 8. De VVileff sub annum 1380. testatur Tho. Wadentis l. 1. de hæ. in antiqua fidei. &c. Et sic dicatur Ergo. &c.*

LUTHERANI & CALVINISTÆ, minores istorum sequaces sunt gnauiter. Vide in meo *Luthero-cal. p. 1. q. 5.*

PAPISTA. 1. Sicut hodierni Nouatores hæresin suã de contemnendis Traditionibus acceperunt per manus Tradentium Archihæreticorum præcorum. Ita & nos à S. Patribus accepimus & edicimus, Eadem de Traditionibus, omnium cum honore venerandis. 2. Mos omnium Gentium fuit, Traditionibus stare.

De Iudæis, extra Scriptam legem, traditionum obseruantibus, testatur *Orig. hom. 5. Num. & Com. in Ro. 3. Hilar. in Psal. 2. Euseb. l. 7. hist. c. 28. &c. De Rebus, ut Athanasius; Pericles diuisit ius in Scriptum, & non scriptum. Arist. l. 3. polit. c. 11. Statuit regendam ciuitatem partim optimis legibus; partim arbitrio optimi viri, Et huc vocat *Ius animatum*. lib. 5. de morib. ca. 4.*

Lacedæmonijs Lycurgus nullam dare scriptam voluit legem; ait *Plutar.* sed solis uti Traditionibus; quò essent in agendo, quam legendo diligentiores, Romanis placuisse traditiones, patet ex *Cic. l. 1. de legibus*, De Gallorum Druidibus seu

sapient-

fapientibus idem testatur *Cas. l. 6. de bello Gallico. &c. 3.* Denique in Iure Ciuili, *L. Diurna ff. de Legib.* Et in Iure Canonico, *dist. 1. Can. Consuetudo:* tribuitur eadē Legi scriptæ, & Consuetudini non scriptæ autoritas. Itaque Traditiones sunt legis quæ naturalis. Vide *Bell. l. 4. c. 8. de Verb. Dei.*

Regulas denique huc subicere, quibus Traditiones veræ cognoscuntur, est preterea. *1. Quod vniuersa Ecclesia, vt fidei dogma se nec scriptur. inuenitur: id Traditum esse nec. ff. est. Quia Ecclesia, vt columna & firmamentum veritatis, 1. Tim. 3, errare non potest. Nec enim Mat. 16, Porta inferi præualent aduersus eam.*

II. Reg. Quod vniuersa seruat Ecclesia, & id constituere nemo potuit, nisi Deus: neque tamen vsquam scriptum est: id ab Christo & Apostolis Traditum, dici necesse est. Aug. epist. 118. Insulentissima insania est existimare, Non rectè fieri, quod ab vniuersa Ecclesia fit. Tale est Baptisma paruulorum actu non credentium: quod nec Lutherani, nec Calvinistæ, nec Catholici ex Scripturis contra Anabaptistas in Colloq. Frankent. potuerunt. Et idem Synodus Generalis Wittenberg. ex Luthero in Gal. 3. Kem. Exa. sess. 7. definiuit tenendum ex fide. Tale de non rebaptizandis hæreticis; quod Aug. defendit ex Traditione sola, contra S. Cypr. in hoc Traditionis negligētem: At ante mortem conuersum, ait Aug. epist. 48.

III. Reg. Quod omnis retrò seruaui Ecclesia, merito creditur ab Apostolis institutum, & si tale sit, vt ab ecclesia potuerit institui. Talis est Quadragesima: quam Caluinus Institution. libr. 4. capit. 12. §. 20. vocat superstitionem, post Apostolos excogitatam. Sicut & S. Ordines minores dicit, l. 4. c. 19. §. 24. nouitium com-

mentum Sorbonistarum. &c.

IV. Reg. Cum omnes Ecclesia Doctores communi docent consensu, aliquid ex Apostolica Traditione descendere; illud Traditionem esse credendum est. Ratio. Quia si talis consensus errare posset; posset & Ecclesia; quæ suos sequi Doctores tenetur. Tale est, Imaginum cultus, Ritus Baptismales. &c.

V. Reg. Esse ab Apostolis Traditum id, quod pro tali habetur in Ecclesijs, in quibus continuata successio est ab Apostolis. Sic Iren. l. 3. c. 3. Tertul. l. de præscript.

II. DE VERBO DEI INCARNATO.

QVÆSTIO III.

Qualis sit Luthero-caluinistis S. Trinitas, & Christi Diuinitas?

HÆRESIARCH. I. Diagoras & Theodorus, ait *Cic. l. 1. de nat. Deor.* negant Deum esse: Protagora, esse dubitauit. Plato, vnum esse asseruit. Alij, plures fecere Deos.

2. Gnostici. Carpocrat. Manichæi, duo Principia statuerunt, Bonum spirituum, Malum corporearum rerum. *Cerdoniani & Marcionita* vnum Legis, alium Euang. lii Deum esse voluerunt.

3. Sabelliani, Naetiani, Praxeani, Hermogeniani sub an. 200. & post, Trinitatē vnā esse personā affirmarunt, quæ iuxta officia, nūc Pater, nūc Filius, nūc Sp. S. diceretur: teste *S. Aug. l. de har. c. 41. 4. Ebion, Cerinthus* sub an. 90. negarunt Christi Diuinit. quod merus homo ex Iosepho & Maria natus fuisset. *Euseb. l. 3. hist. Eccl. c. 17. Itē Carpocrates* sub an. 137. teste *Aug. de har. c. 7. 5. Arius* finxit, Deū sēper fuisse Patrem, Filiū ante creaturas creatum, & à Filio Sp. Sanctum, teste *Euseb. sed a quibus: Eunomian. ad quos: &c.*

Lutheranos itē; Calvinianos quosdam: adeoque in his primipilos. similia istis sensisse & scripsisse, reor nec ipsos Lutherocaluinianos induci facile posse vt credant. Alii argutores, se suorum dicta infanda interpretari aliō nitentur; cautiōres humanū lapsū excusabūt, in varia lectione voluntatē negare noluērunt; sed eōmnes sectariorū opiniones Synodalesque Consensus opponent: & ex professo ab suorum blasphemis abhorrebunt. Verum tamen quot, & quantifera hæresum quo hoc, & cum damnatissimis istis hæresiarch. præcis senserunt, & cum nupero, Caluini equali. licet antagonista eius talium asserere Serueto? *lib. 5. Trin. p. 189. Et in respon. ad art. 1.*